

JAUTĀJUMI un ATBILDES

Kas ir *Nuvaxovid* vakcīna?

Nuvaxovid ir piektā ES reģistrētā un ieteiktā vakcīna Covid-19 profilaksei. Šī ir olbaltumvielu daļiņu vakcīna. Līdzīgas tehnoloģijas vakcīnas tiek izmantotas daudzus gadus un daudzās vakcīnās, kas tiek plaši lietotas – piemēram, vakcīnās pret garo klepu, papilomas vīrusu un B hepatītu.

Vakcīna satur arī adjuvantu. Ko tas nozīmē?

Adjuvants ir viela, kas palīdz izveidot ilgstošu un labu imūno atbildi un mazināt vakcīnā izmantojamo antigēnu devu. Ar mazāku devu panākama tikpat laba imūnā atbilde un līdz ar to arī mazinātas iespējamās sagaidāmās reakcijas.

Kad vakcīna ir reģistrēta ES?

2021. gada decembrī.

Kur ražotas Latvijā izmantojamā *Nuvaxovid* vakcīna?

Tā ražota Eiropas Savienībā, Čehijā.

Kāda vecuma cilvēki drīkst saņemt?

Paredzēta iedzīvotājiem no 18 gadu vecuma.

***Nuvaxovid* vakcinācijas kalendārs**

Divu devu vakcīna ar trīs līdz četrus nedēļu intervālu.

Vai *Nuvaxovid* tiks izmantots balstvakcinācijai?

Var izmantot gan primārajā, gan balstvakcinācijā. Baltvakcinācijā izmantojama gan pēc AstraZeneca vai Janssen vakcīnām, gan pēc Pfizer un Moderna vakcīnām.

Vai vakcīna iedarbojas pret vīrusa Deltas un Omikrona paveidiem?

Pētījumos *Nuvaxovid* vakcīnas radītā aizsardzība ir vērtēta pret dažādiem vīrusa variantiem – Alfa, Beta, Delta, arī Omicron. Visos šajos gadījumos tika novērota laba imūnā aizsardzība. Pētījumi par aizsardzību pret Omikrona variantu pagaidām tikuši pērti tikai laboratorijas apstākļos.

Vai *Nuvaxovid* var savienot ar vakcīnām pret citām slimībām?

Jā

Ar kādu aizsardzību var rēķināties?

Ir zināms, ka vakcīna cilvēkam sniegs aizsardzību no simptomātiskas saslimšanas ar Covid-19. Tas ir drošs un šobrīd vienīgais veids, kā iespējams būtiski mazināt cilvēkam tik bīstamo vidējo un smago saslimšanas gadījumu skaitu, tostarp nāves gadījumus. Personas var nebūt pilnībā aizsargātas līdz 7 dienām pēc viņu otrās devas.

Kādas ir biežākās organisma reakcijas

Tāpat kā visas zāles, šī vakcīna var izraisīt blakusparādības, kaut arī ne visiem tās izpaužas. Vairums blakusparādību izzūd dažu dienu laikā pēc parādīšanās. Ja simptomi saglabājas, sazinieties ar ārstu, farmaceitu vai medmāsu.

Ļoti bieži	Bieži	Retāk
<ul style="list-style-type: none">• galvassāpes;• slikta dūša (nelabums) vai vemšana;• muskuļu sāpes;• sāpes locītavās;• jutīgums vai sāpes injekcijas vietā;• izteikts nogurums (nespēks);• slikta vispārējā pašsajūta.	<ul style="list-style-type: none">• apsārtums injekcijas vietā;• pietūkums injekcijas vietā;• drudzis (>38 °C);• drebuļi;• sāpes vai diskomforts rokā, plaukstā, kājā un/vai pēdā (sāpes ekstremitātē).	<ul style="list-style-type: none">• palielināti limfmezgli;• augsts asinsspiediens;• niezoša āda, izsitumi vai nātrene;• ādas apsārtums;• niezoša āda injekcijas vietā

Kas jāzina pirms vakcinēšanās ar Novavax?

Pirms Nuvaxovid lietošanas konsultējieties ar ārstu, farmaceitu vai medmāsu, ja:

- iepriekš ir bijusi smaga vai dzīvībai bīstama alerģiska reakcija pēc jebkuras citas vakcīnas injekcijas vai pēc *Nuvaxovid* ievadīšanas;
- esat noģībis pēc kādas injekcijas ar adatu;
- ir stiprs drudzis (virs 38 °C) vai smaga infekcija; tomēr Jūs varat vakcinēties, ja Jums ir viegls drudzis vai augšējo elpceļu infekcija, piemēram, saaukstēšanās;
- ir asinsreces traucējumi, viegli rodas zilumi vai lietojat zāles asins recekļu novēršanai;
- imūnā sistēma nedarbojas pienācīgi (imūndeficīts) vai arī lietojat zāles, kas pavājina imūno sistēmu (piemēram, kortikosteroīdus lielā devā, imūnsupresantus vai pretvēža zāles).

Ja kaut kas no iepriekš minētā attiecas uz Jums (vai neesat par to pārliecināts), pirms *Nuvaxovid* lietošanas konsultējieties ar ārstu, farmaceitu vai medmāsu.

Vai vakcināciju ar *Nuvaxovid* rekomendē grūtniecēm vai barojošām māmiņām?

Nuvaxovid lietošana grūtniecības laikā īpaši jāapsver, ja pastāv kontraindikācijas vakcinācijai ar visplašāk grūtniecēm izmantotajām mRNS ziņneša tehnoloģijas vakcīnām (*Comirnaty*, *SpikeVax*). Šajos gadījumos iespējamais ieguvums pārsniedz jebkādu iespējamo risku mātei un auglim.

Sievietēm, kuras zīda bērnu, *Nuvaxovid* vakcīnas lietošana ir droša.

Vai personas, kuras jau ir pārslimojušas Covid-19, var vakcinēties ar *Nuvaxovid*?

Jā

Ja ir alerģija pret bišu kodumiem un pārtikas produktiem?

Vakcīna nav ieteicama tikai personām, kam ir alerģija pret kādu no vakcīnas sastāvdaļām. Ja ir smaga alerģija pēc pirmās devas saņemšanas, tad otrās devas ievades nepieciešamība jāpārrunā ar ārstu.

Cik ilgstoša ir *Nuvaxovid* sniegtā aizsardzība?

Šobrīd nav zināms, cik ilgstoša ir *Nuvaxovid* sniegtā aizsardzība. Klīniskajos pētījumos vakcinētās personās tiks apsekotas līdz 2 gadiem pēc vakcinācijas, lai iegūtu plašāku informāciju par aizsardzības ilgumu.

Vai *Nuvaxovid* var samazināt vīrusa pārneši starp personām?

Vēl nav zināma vakcinācijas ar *Nuvaxovid* ietekme uz Covid-19 vīrusa izplatību sabiedrībā. Šobrīd nav zināms, cik lielā mērā vakcinētās personas spēj pārnēsāt un izplatīt vīrusu.

Var ar *Nuvaxovid* var tikt vakcinētas imūnsupresētas personas?

Imūnsupresētas personas var vakcinēties, jo šīs personas var būt pakļautas augstākam Covid-19 riskam. Vakcīnas efektivitāte, drošums un imūngenitāte ir novērtēta ierobežotam skaitam personu ar imūnās sistēmas traucējumiem. *Nuvaxovid* efektivitāte var būt mazāka personām ar nomāktu imunitāti.

Imūnsupresētiem indivīdiem optimālas imūnās aizsardzības sasniegšanai varētu būt nepieciešama papildus deva. Tādā gadījumā tā būtu jāsaņem sākot no 28 dienām pēc 2.devas saņemšanas.

Transportlīdzekļu vadīšana un mehānismu apkalpošana

Nevadiet transportlīdzekli un neapkalpojiet mehānismus, ja Jums pēc vakcinācijas ir slikta pašsajūta. Pirms vadiet transportlīdzekli vai apkalpojat mehānismus, nogaidiet, līdz visas vakcīnas blakusparādības ir izzudušas

Kā darbojas *Nuvaxovid*?

Nuvaxovid vakcīna satur pīķa proteīna paveidu, kas izstrādāts laboratorijā. Tā satur arī “adjuvantu”. Pēc vakcīnas ievadīšanas imūnsistēma atpazīst vakcīnā esošo proteīnu kā organismam nepiederošu un veido pret to dabīgās aizsardzības reakcijas – antivielas un T šūnas.

Ja vakcinētā persona vēlāk nonāks saskarē ar Covid-19 vīrusu, imūnsistēma atpazīs uz vīrusa virsmas esošo pīķa proteīnu un būs gatava tam uzbrukt. Antivielas un imūnsistēmas šūnas kopā var aizsargāt pret Covid-19, nogalinot vīrusu, novēršot tā iekļūšanu organisma šūnās un iznīcinot inficētās šūnas.

Kādi *Nuvaxovid* ieguvumi pierādīti klīniskajos pētījumos?

Divos galvenajos klīniskajos pētījumos konstatēts, ka *Nuvaxovid* efektīvi novērš Covid-19 personām no 18 gadu vecuma. Abos pētījumos kopā iekļauti vairāk nekā 45 000 dalībnieku. Kopumā abu šo pētījumu rezultāti liecina par to, ka *Nuvaxovid* efektivitāte ir aptuveni 90%. Pētījumu laikā visbiežāk sastopams bija oriģinālais Covid-19 paveids, kā arī vīrusa alfa un beta paveidi. Pašlaik dati par *Nuvaxovid* efektivitāti pret citiem augsta riska vīrusa paveidiem, tostarp pret omikrona paveidu, ir ierobežoti.